TÜRKİYE'NİN YAPICI VİZYONU, AB'NİN KARADENİZ VE ORTA ASYA'DAKİ BÖLÜCÜ DİPLOMASİSİ

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2025 / 18

28.04.2025

Bu yazı ilk olarak AVİM tarafından 21 Nisan 2025'te yayınlanmış İngilizce bir makalenin Türkçe çevirisidir.

1. Giriş: Bölgesel Katılımın Rekabet Eden Modelleri

2025'te Avrasya'nın değişen jeopolitik dinamikleri, bölgesel güvenlik ve işbirliğine yönelik iki farklı yaklaşımı keskin bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenen **Ankara Karadeniz Güvenlik Toplantısı** (15-16 Nisan 2025) ve Özbekistan'ın Semerkant kentinde düzenlenen **AB-Orta Asya Zirvesi** (3-4 Nisan 2025) temelde birbirinden farklı etkileşim felsefelerini örneklemektedir. Türkiye'nin öncülük ettiği çok taraflı bir girişim olan ilki, bölgesel paydaşlar arasında kapsayıcı diyalog yoluyla Karadeniz'de ateşkes sonrası güvenlik planlamasına öncelik verirken, ikincisi Avrupa Birliği'nin özellikle Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin zımnen tanınması yoluyla siyasi hedefleri ilerletmek için ekonomik ortaklıklardan yararlanma stratejisinin altını çizdi.

Türkiye'nin Deniz Kuvvetleri Karargâhı'nda düzenlediği Ankara toplantısı, Rusya-Ukrayna arasında olası bir ateşkes beklentisiyle deniz güvenliği, mayın temizleme ve istikrar mekanizmalarını ele almak üzere Ukrayna, Fransa, Birleşik Krallık, Bulgaristan, Romanya ve Gürcistan'ın da aralarında bulunduğu 21 ülkeden askeri temsilcileri bir araya getirdi.[1] 1 Bu girişim, Türkiye'nin çok taraflılık, stratejik özerklik ve ideolojik duruştan ziyade pratik işbirliğine odaklanma ile karakterize edilen **yapıcı bölgeselciliğe** uzun süredir verdiği önemle uyumludur.

AVİM analistlerinin de vurguladığı gibi, Türkiye'nin Karadeniz güvenliğine yaklaşımı, Karadeniz Uyum Harekâtı ve Karadeniz Deniz Gücü (BLACKSEAFOR) gibi girişimlerle örneklendiği üzere, tarihsel olarak bölgesel sahiplenme ile NATO yükümlülükleri arasında

bir denge kurmaya çalışmıştır. Ankara arabulucu ve istikrar sağlayıcı rolünü vurgulayarak çözümlerin dış dayatmalardan ziyade bölgesel uzlaşıdan doğmasını sağlamıştır.[2]

Buna karşılık, AB'nin Semerkant zirvesi Orta Asya'da **zorlayıcı koşulluluğa** doğru bir kaymaya işaret etmektedir. Görünüşte 10-12 milyar Avroluk bir yatırım taahhüdü yoluyla bağlantı ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmeye odaklanmış olsa da, zirvenin ortak bildirisi "toprak bütünlüğünü" ve BM Güvenlik Konseyi'nin 541 (1983) ve 550 (1984) sayılı kararlarını yeniden teyit eden maddeler içermekte ve bu şekilde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) üzerindeki egemenlik iddialarını zımnen onaylayan bir içerik taşımaktadır. Ekonomik teşviklerin, özellikle Orta Asya'nın acil çıkarlarıyla ilgisi olmayan bir konuda siyasi uyuma bağlanması, AB'nin taraflı ekonomik teşvikler gibi somut değişimleri önceliklendiren yanlı işlemsel diplomasisinin altını çizmektedir. AVİM, bu yaklaşımı gerçek bir ortaklık için kaçırılmış bir fırsat olarak eleştirmiş ve Orta Asya ile derin kültürel ve tarihi bağları olan kritik bir bölgesel aktör olan Türkiye'nin süreçten dışlanmasına dikkat çekmiştir.[3]

Bu olaylar, Türkiye'nin eşitlikçi diyalog ve paylaşılan eylemliliğe (shared agency) dayanan **yapıcı bölgecilik** modeli ile AB'nin bölgesel öncelikleri dış normatif gündemlere tabi kılan **zorlayıcı koşulluluğu** arasındaki daha geniş bir mücadeleye ışık tutmaktadır. Aşağıdaki analiz, bu yaklaşımların Avrasya'da istikrar, egemenlik ve uzun vadeli işbirliğini nasıl şekillendirdiğini araştırmaktadır.

2. Türkiye'nin Karadeniz Diplomasisi: Yapıcı Bir Bölgeselcilik Modeli

Çok Taraflılık ve Kapsayıcılık

Türkiye'nin **Ankara Karadeniz Güvenlik Toplantısı**'na (15-16 Nisan 2025) ev sahipliği yapması, kapsayıcı çok taraflılık yoluyla bölgesel olarak sahiplenilen çözümleri teşvik etme konusundaki kararlılığını örneklemektedir. Aralarında Ukrayna, Fransa, Birleşik Krallık, Bulgaristan, Romanya ve Gürcistan'ın da bulunduğu 21 ülkeyi bir araya getiren Türkiye, dış büyük güçler yerine kıyıdaş devletlerin ve bölgesel paydaşların katılımına öncelik vermiştir. Bu yaklaşım, bölgesel temsiliyete saygı duyan ve sıfır toplamlı jeopolitik rekabetlerden kaçınan işbirlikçi çerçeveleri savunan **Yapıcı Avrasyacılık** ilkeleriyle uyumludur.[4] Ateşkes sonrası güvenlik planlaması, deniz güvenliği ve mayın temizleme konularına odaklanan toplantı gündemi, Türkiye'nin ideolojik ayrılıklar yerine ortak zorluklara yaptığı pragmatik vurgunun altını çizmektedir.

Bu çok taraflılık, Karadeniz Uyumu Operasyonu ve Karadeniz Deniz Gücü (BLACKSEAFOR) gibi girişimlerde de görüldüğü üzere, Türkiye'nin Karadeniz'deki tarihsel istikrar sağlayıcı rolünü yansıtmaktadır. Türkiye, ABD ve Rusya gibi kıyıdaş olmayan güçleri dışarıda bırakarak **bölgesel sahiplenme** ilkesini güçlendirmiş ve çözümlerin Karadeniz güvenlik dinamiklerinden doğrudan etkilenen devletler arasındaki uzlaşıdan doğmasını sağlamıştır. AVİM analizlerinde de vurgulandığı üzere, Türkiye'nin bölgedeki diplomatik stratejisi sürekli olarak NATO ile kurumsal bağları dengelerken bölgesel özerkliği korumaya çalışmıştır[5].

Stratejik Özerklik ve Arabuluculuk

ABD ve Rusya'nın Ankara görüşmelerinin dışında bırakılması, Türkiye'yi tarafsız bir arabulucu ve bölgesel bir oyuncu olarak konumlandırmak için bilinçli bir tercihtir. Bu karar, stratejik özerkliği, jeopolitik değişimlere dinamik uyumu ve istikrarı teşvik edecek araç olarak arabuluculuğu vurgulayan **Yapıcı Avrasyacılık** ile uyumludur. Türkiye, büyük güç rekabetine girmekten kaçınarak, farklı çıkarlar arasında köprü kurabilen güvenilir bir muhatap olarak benzersiz bir rol geliştirmiştir.

Toplantının mayın temizleme, nakliye güvenliği ve ateşkes sonrası izleme gibi pratik işbirliğine odaklanması, Türkiye'nin sembolik jestler yerine eyleme geçirilebilir sonuçları tercih ettiğini vurgulamıştır. Bu yaklaşım, AVİM'in Türkiye'nin Avrasya'daki dış politikasının ideolojik duruştan ziyade "işbirliği yoluyla istikrara" öncelik verdiği yönündeki değerlendirmesiyle örtüşmektedir(1). Örneğin, Türkiye'nin Rusya-Ukrayna çatışması sırasında Montrö Sözleşmesi'ni uygulaması, yasal yükümlülükler ile bölgesel güvenlik ihtiyaçları arasında denge kurma becerisini göstermiş ve sorumlu bir paydaş olarak tanınmasını sağlamıştır.

Sonuçlar

Ankara toplantısı Karadeniz'de ateşkes sonrası güvenlik mimarisi için kritik bir zemin hazırlamıştır. Önemli sonuçlar arasında şunlar yer almıştır:

- **Koalisyon Oluşturma:** Deniz güvenliği ve seyrüsefer serbestisini sağlamaya kararlı bölgesel ve Avrupalı ortaklardan oluşan bir "istekliler koalisyonu" ortaya çıkmıştır.
- **Operasyonel Çerçeveler:** Ateşkese uyumun izlenmesi, mayınların temizlenmesi ve nakliye yollarının güvenliğinin sağlanması amacıyla çok uluslu deniz kuvvetlerinin konuşlandırılmasına yönelik planlar görüşülmüştür.
- **Güçlendirilmiş Bölgesel Ortaklıklar:** Ukrayna'nın görüşmelerdeki rolü, Türkiye'nin kıyıdaş ülkeler arasında adil diyaloğu teşvik etme, güveni ve uzun vadeli işbirliğini güçlendirme konusundaki kararlılığının altını çizmiştir[6].

Bu sonuçlar, Türkiye'nin paydaşları yabancılaştırmaktan kaçınan yapıcı bir bölgeselcilik modeli geliştirmedeki başarısını yansıtmaktadır. Bölgesel sesleri merkeze alarak ve pratik işbirliğine öncelik vererek Türkiye, Karadeniz'in gelecekteki güvenlik ortamının şekillendirilmesinde kendisini vazgeçilmez bir aktör olarak konumlandırmıştır.

3. AB'nin Orta Asya Stratejisi: Zorlama ve Bölünme

Diplomatik Silah Olarak Ekonomik Kaldıraç

AB'nin **Semerkant Zirvesi** (3-4 Nisan 2025) ile özetlenen Orta Asya ile etkileşimi, siyasi hedefleri ilerletmek için ekonomik teşviklerden yararlanmaya dayalı bir strateji ortaya

koymuştur. Bloğun Orta Asya'daki altyapı, enerji ve bağlantı projeleri için **12 milyar Avro** taahhüdü, "toprak bütünlüğünü" yeniden teyit eden maddeler ve 541 (1983) ve 550 (1984) sayılı BM Güvenlik Konseyi Kararları aracılığıyla Güney Kıbrıs'ın zımnen tanınması da dahil olmak üzere AB dış politika önceliklerine bağlılığa açıkça irtibatlandırılmıştır[7].

Bu ilkeleri zirvenin ortak bildirisine yerleştiren AB, **Türk Devletleri Örgütü**'ne (OTS) üye olmalarına ve Türkiye ile tarihsel bağları bulunmasına rağmen, Orta Asya ülkelerine -özellikle Kazakistan, Özbekistan ve Türkmenistan'a- Kıbrıs konusundaki tutumuna uyum sağlamaları için etkili bir şekilde baskı yapmıştır[8].

Bu yaklaşım, Türkiye'nin, Kıbrıs'ta iki devletli bir çözümü savunması ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne (KKTC) OTS içinde gözlemci statüsü vermesi başta olmak üzere, OTS dayanışmasını teşvik etmeye yönelik uzun süredir devam eden çabalarını baltalamaktadır. AVİM analistlerinin belirttiği gibi, bu tür koşullu diplomasi, ekonomik ortaklıkları siyasi baskı araçlarına dönüştürmekte, Orta Asya devletlerinin özerkliğini aşındırmakta ve Türkiye'nin bölgesel bir paydaş olarak rolünü bir kenara itmektedir.

İstikrarsızlaştırıcı Bölgesel Dinamikler

AB'nin stratejisi Orta Asya ülkelerini ekonomik kalkınma ile OTS birliği arasında istenmeyen yanlış bir tercihe zorlayarak bölgesel uyumu parçalamıştır. Brüksel, yatırımları AB normlarına uyum şartına bağlayarak -özellikle Kıbrıs konusunda- sürdürülebilir ve adil ortaklıklar yerine tek taraflı jeopolitik kazanımlara öncelik vermiştir. Bu durum, Türkiye'nin Karadeniz'de dış ideolojik koşullar dayatmadan kapsayıcı diyaloğu ve güvenlik sorunlarının ortak sahiplenilmesini vurgulayan **yapıcı bölgeselciliği** ile keskin bir tezat **oluşturmaktadır**[9].

Bu tür hamleler Orta Asya'yı bölgesel aktörlüğe dayanan işbirliğine dayalı bir kalkınma alanı olmaktan ziyade büyük güçlerin rekabet alanına sürükleme riski taşımaktadır[10].

Uzun Vadeli Riskler

Orta Asya'nın Kıbrıs konusunda AB'ye uyum sağlaması, bölgesel istikrar ve Türkiye'nin stratejik çıkarları açısından önemli riskler taşımaktadır. AB'nin yaklaşımı, enerji, güvenlik ve kültürel işbirliğinde kritik bir ortak olan Türkiye'yi yabancılaştırarak, OTS'yi istikrarsızlaştırmayı ve Türkiye'nin Avrasya'daki çatışmalara arabuluculuk yapma kapasitesini zayıflatmayı amaçlamaktadır. AVİM, bu tür bölücü taktiklerin Türk dünyasını parçalayabileceği ve Orta Asya devletlerini Çin ve Rusya gibi rakip güçlerin dış manipülasyonlarına karşı savunmasız bırakabileceği uyarısında bulunmuştur[11].

Dahası, AB'nin işlemsel diplomasisi Orta Asya'daki kendi uzun vadeli hedeflerine zarar verme riski taşıyor. Kısa vadeli jeopolitik zaferlere gerçek bir ortaklıktan daha fazla öncelik veren Brüksel, AB'nin angajmanını karşılıklı faydadan ziyade ideolojik bir dayatma aracı

olarak gören bölgesel aktörler arasında kızgınlığı artırma riski taşıyor.

5. Sonuç: Avrasya Diplomasisi için Dersler

Türkiye'nin **Ankara Karadeniz Güvenlik Toplantısı** ile AB'nin **Semerkant Zirvesi**'nin birbirine zıt sonuçları, bölgesel angajman yaklaşımlarındaki temel farklılıkların altını çizmektedir. Türkiye'nin **yapıcı bölgeselcilik** modeli olan Yapıcı Avrasyacılık, kapsayıcı diyaloğa, stratejik özerkliğe ve ortak zorlukları ele almak için pratik işbirliğine öncelik vermektedir. Türkiye, bölgesel paydaşları bir araya getirerek ve dış büyük güçleri dışlayarak arabulucu ve istikrar sağlayıcı rolünü pekiştirmiş, adil katılım ve egemenliğe saygı yoluyla güveni teşvik etmiştir. Buna karşılık, AB'nin Orta Asya'da Kıbrıs konusunda siyasi uyuma bağlı 12 milyar Avroluk yatırım taahhüdüyle örneklenen işlemsel diplomasisi, bölgesel temsiliyeti dış normatif gündemlere tabi kılan **sıfır toplamlı** bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

Egemenlik ve İstikrar

Türkiye'nin Karadeniz'de **bölgesel sahiplenmeye** yaptığı vurgu, çözümlerin kıyıdaş devletler arasında uzlaşmayla ortaya çıkmasını sağlamıştır. Montrö Sözleşmesi'nin ilkeleriyle uyumlu bu yaklaşım, yasal yükümlülükler ile güvenlik ihtiyaçlarını dengeleyerek sorumlu bir paydaş olarak tanınmasını sağlamıştır. Buna karşılık, AB'nin Orta Asya'da "toprak bütünlüğü" şartlarını dayatması, Türk devletlerinin Türkiye ile olan kültürel ve siyasi bağlarını göz ardı ederek bölgesel uyumu bozmuş ve Türk Devletleri Örgütü'nün (OTS) altını oymuştur.

Jeopolitik Dengeleme

Türkiye'nin Rusya karşıtlığından kaçınırken NATO/AB ortaklarıyla ilişki kurma becerisi, **Yapıcı Avrasyacılığın** dinamik adaptasyon temel ilkesini örneklemektedir. Ancak AB, Çin ve Rusya'yı dengelemek için Orta Asya'nın ekonomik kırılganlıklarını istismar ederek büyük güç rekabetini şiddetlendirmiş ve bölgeyi jeopolitik bir savaş alanına indirgemiştir.

İleriye Giden Yollar

Avrasya diplomasisi için çıkarılacak dersler açıktır:

- **Türkiye'nin Yapıcı Avrasyacılığı**, Ankara toplantısının mayın temizleme ve deniz güvenliğine yönelik operasyonel çerçevelerinin de gösterdiği gibi, çok taraflılık ve ortak sahiplenme yoluyla çatışmaların istikrara kavuşturulması için bir plan sunmaktadır.
- AB'nin **zorlayıcı koşulluluğu**, Orta Asya'nın Kıbrıs'a zorunlu uyumunda görüldüğü

gibi, bağımlılığı ve kızgınlığı teşvik ederek uzun vadeli istikrarsızlık riski taşımaktadır.
- Bölgesel aktörler dışarıdan dayatılan koşulları reddetmeli ve ideolojik veya işlemsel kazanımlar yerine adil ortaklıklara öncelik veren işbirliği modellerini benimsemelidir.

AVİM analistlerinin de vurguladığı gibi, Türkiye'nin tarih bilinci ve pragmatik arabuluculuk temelli yaklaşımı, büyük güç rekabetine sürdürülebilir bir alternatif sunmaktadır. Avrasya istikrarının geleceği sıfır toplamlı diplomaside değil, egemenliğe saygı duyan, güveni teşvik eden ve bölgesel aktörlüğü kullanan çerçevelerde yatmaktadır.

Görsel: İletişim Müdürlüğü

[1] Aslan Yavuz Şir, Militarization in the Black Sea Region: Causes and Implications for Regional Security and Beyond (Ankara: AVİM, 2018), https://avim.org.tr/public/images/uploads/files/5aslanyavuzsir.pdf ; Daily Sabah, "Turkey Set to Host Key Meeting on Black Sea Security," 13 Nisan 2025, https://www.dailysabah.com/politics/turkiye-set-to-host-key-meeting-on-black-sea-security/news ; Hazel Çağan Elbir, Reflections on the EU - Central Asia Summit (Ankara: AVİM, 11 Nisan 2025), https://avim.org.tr/en/Analiz/REFLECTIONS-ON-THE-EU-CENTRAL-ASIA-SUMMIT .

[2] Aslan Yavuz Şir, Militarization in the Black Sea Region: Causes and Implications for Regional Security and Beyond (Ankara: AVİM, 2018), https://avim.org.tr/public/images/uploads/files/5aslanyavuzsir.pdf ; Hazel Çağan Elbir, Reflections on the EU - Central Asia Summit ; Defense News, "Turkey Hosts Black Sea Security Talks with Ukraine, France, UK," 16 Nisan 2025, https://www.defensenews.com/global/europe/2025/04/16/turkey-hosts- black-sea-security-talks-with-ukraine-france-uk/ .

[3] Hazel Çağan Elbir, AB - Orta Asya Zirvesi Üzerine Düşünceler (Ankara: AVİM, 11 Nisan 2025), https://avim.org.tr/en/Analiz/REFLECTIONS-ON-THE-EU-CENTRAL-ASIA-SUMMIT ; Hazel Çağan Elbir, AB'nin İlk Ciddi Orta Asya Girişimi (Ankara: AVİM, 27 Mart 2025), https://avim.org.tr/en/Analiz/THE-EU-S-FIRST-SERIOUS- CENTRAL-ASIA-INITIATIVE .

[4] Teoman Ertuğrul Tulun, Doğu Akdeniz'de Yapıcı Avrasyacılık: İşbirliği, Egemenlik ve Bölgesel İstikrarın Dengelenmesinde Türkiye'nin Rolü (Ankara: AVİM, 28 Mart 2025), https://avim.org.tr/en/Analiz/CONSTRUCTIVE-EURASIANISM-IN-THE-EASTERN-MEDITERRANEAN-TURKIYE-S-ROLE-IN-BALANCING-COOPERATION-SOVEREIGNTY-AND-REGIONAL-STABILITY .

[5] Teoman Ertuğrul Tulun, Doğu Akdeniz'de Yapıcı Avrasyacılık: İşbirliği, Egemenlik ve Bölgesel İstikrarın Dengelenmesinde Türkiye'nin Rolü ; Teoman Ertuğrul Tulun. "Yapıcı

Avrasyacılık" Başlıklı Seminer: Avrasya Alanında Düşünce Kuruluşları Aracılığıyla İşbirliğini Teşvik Etmek' Başlıklı Seminer." 15 Ocak 2025. https://www.avim.org.tr/en/Duyuru/SEMINAR-TITLED-CONSTRUCTIVE-EURASIANISM-FOSTERING- COOPERATION-THROUGH-THINK-TANKS-IN-THE-EURASIAN-SPACE .

[6] Daria Isachenko ve Erol Kaymak, Turkey's Strategic Autonomy in the Black Sea and the Eastern Mediterranean (Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik [SWP], 2024), https://www.swp-berlin.org/publikation/turkeys-strategic-autonomy-in-the-black-sea-and-the-eastern-mediterranean ; AVİM, Türkiye-Ukrayna Diplomatik İlişkilerinin 25 Yılı (Ankara: AVİM, 2018), https://avim.org.tr/images/uploads/Rapor/toplanti-25-arsiv.pdf .

[7] The Diplomat, "Central Asia Opens Diplomatic Rift With Turkiye Over Cyprus," 18 Nisan 2025, https://thediplomat.com/2025/04/central-asia-opens-diplomatic-rift-with-turkiye-over-cyprus/ ; AzerNews, "EU-Central Asia Summit Tests Unity of Turkic World Amid Northern Cyprus Dispute," 14 Nisan 2025, https://www.dailysabah.com/politics/news-analysis/cyprus-shift-by-turkic-states-deals-blow-to-turkish-strategy

[8] Daily Sabah, "Cyprus Shift by Turkic States Deals Blow to Turkish Strategy," 17 Nisan 2025, https://www.turkishminute.com/2025/04/08/ankara-faces-diplomatic-setback-as-central-asian-states-name- ambassadors-to-cyprus3/ ; TCEXIST, "Turkic Unity at a Crossroads: KKTC'yi Destekleme Zorunluluğu," 17 Nisan 2025, https://www.iene.eu/energy-news/big-setback-for-turkey-as-three-central-asian-nations-support- cypruss-sovereignty-end-of-road-for-erdogans-pan-turkism-p7753.html .

[9] TCEXIST, "Turkic Unity at a Crossroads: The Imperative of Supporting the TRNC," ; EADaily, "Central Asian Countries Have Distanced Themselves from Turkey," 8 Nisan 2025, https://tcexist.com/article/turkic-unity-at-a- crossroads-the-imperative-of-supporting-the-trnc ; Turkish Minute, "Ankara Faces Diplomatic Setback as Central Asian States Name Ambassadors to Cyprus," 8 Nisan 2025, https://www.eurasiantimes.com/end-of-the-road-for-pan-turkism-as-three-central-asian-states/ .

[10] TCEXIST, "Türk Birliği Yol Ayrımında: KKTC'yi Destekleme Zorunluluğu" ; EADaily, "Orta Asya Ülkeleri Türkiye'den Uzaklaştı"

[11] Daily Sabah, "Türk Devletlerinin Kıbrıs Vardiyası Türk Stratejisine Darbe Vurdu"; TCEXIST, "Türk Birliği Yol Ayrımında: KKTC'yi Destekleme Zorunluluğu"; EADaily, "Orta Asya Ülkeleri Türkiye'den Uzaklaştı".

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları

ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "TÜRKİYE'NİN YAPICI VİZYONU, AB'NİN KARADENİZ VE ORTA ASYA'DAKİ BÖLÜCÜ DİPLOMASİSİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2025 / 18. Nisan 28. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Analiz/TURKIYE-NIN-YAPICI-VIZYONU-AB-NIN-KARADENIZ-VE-ORTA-ASYA-DAKI-BOLUCU-DIPLOMASISI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır